

Vanaf nu: tien jaar extra aandacht voor wereldwijd herstel ecosystemen

[Nederlands Instituut voor Ecologie \(NIOO-KNAW\)](#)

6-JUN-2021 - De Decade on Ecosystem Restoration van de Verenigde Naties is van start! Op zaterdag 5 juni vond de internationale aftrap plaats op World Environment Day. Wat is er nodig voor het herstel van ecosystemen? En hoe kan ecologisch onderzoek hieraan bijdragen? Daar duiken we in, samen met bodembiodiversiteits-expert Wim van der Putten. De bodem vormt namelijk vaak de basis voor natuurherstel.

Deel deze pagina [!\[\]\(c3d993ca47bfe2a953c700506ce31fa0_img.jpg\)](#) [!\[\]\(c468cde8f04e2e2a6ba3c2a373e05c45_img.jpg\)](#) [!\[\]\(bb556800b100164a948e6987b050d670_img.jpg\)](#) [!\[\]\(3cc1da747298690f15ddc84b775791a4_img.jpg\)](#)

Hoe belangrijk is ecosysteemherstel?

"De meeste ecosystemen wereldwijd zijn op de een of andere manier verstoord. Door overmatig gebruik, overbejaging, overbevissing, overmatige houtoogst en ook intensivering van landbouwproductie. Daarnaast spelen klimaatverandering, stikstofdepositie, ontwatering en biologische invasies een grote rol in het verstoren van ecosystemen. Er is dus wereldwijd behoefte aan ecosysteemherstel."

Wat moet je weten voordat je kunt herstellen?

"Het is belangrijk om te weten hoe het ecosysteem eruitzag voordat het werd aangetast, wat de potentie is voor een hersteld ecosysteem en welke factoren de sleutel vormen tot succesvol herstel. Herstel is dus niet noodzakelijkerwijs dat je teruggaat naar wat er was, maar vooral dat je kijkt naar de toekomstbestendigheid."

Bodemonderzoeker Wim van der Putten (Bron: NIOO-KNAW)

Hoe ver is het onderzoek?

"In ecosystemen die zich op het land bevinden, weten we dat de bodem een sleutelfactor vormt tot succesvol ecosysteemherstel. En dan gaat het niet alleen over bodemchemie en -fysica, maar vooral ook over bodembioïologie. Bij bodembioïologie gaat het om de samenstelling van het bodemleven en ook over de structuur van het bodemvoedselweb, dat uiteindelijk het functioneren van de bodem bepaalt."

En wat onderzoekt het NIOO: hoe kan dit bijdragen aan daadwerkelijk herstel?

"Bij het NIOO onderzoeken we zowel ecosysteemherstel op het land als in het (zoete) water. Op het land gaat het erom hoe je het bodemleven kunt herstellen, want dat vormt de basis voor herstel van de vegetatie en de bovengrondse biodiversiteit. Kijk maar naar ons werk op uit productie genomen landbouwgronden: daar kunnen we het ecosysteemherstel met tientallen jaren versnellen door zogenaamde bodemtransplantatie. Eenzelfde rol van het NIOO zie je in het zoete water: door onze inzichten in de onderwatervoedselwebben kun je snel water-ecosystemen herstellen."

*Bouwen aan natuurherstel: een levende bodem als basis
(Bron: Theodoor Heijerman)*

Zie je verschillen tussen ecosystemen op het land en in het water?

"Zowel op land als in het water draait het om de complexe voedselrelaties begrijpen, waardoor je ze beter en duurzamer kunt herstellen. Er zijn ook verschillen. In water kunnen de ontwikkelingen sneller verlopen dan in de bodem en ook zijn ecosystemen in het water vaak beter met elkaar verbonden. Daarnaast is een slecht functionerende bodem vaak de oorzaak van problemen in het water: eutrofiering, pesticiden, pieken in de afwatering: dat komt allemaal door slecht functionerende land-ecosystemen."

Waar zou je nog de aandacht op willen vestigen?

"Ecosysteemherstel begint met het herstel van interacties tussen soorten."

Meer informatie

-
- Meer over de Decade, en #GenerationRestoration: Decadeonrestoration.org.
  - Officiële opening tijdens World Environment Day, met oud-NIOO fellow John D. Liu en voormalig NIOO-onderzoeker Tom Crowther.
-

- Eerste wereldwijde rapport over de stand van het bodemleven (FAO): The State of Knowledge of Soil Biodiversity. “We zijn zo afhankelijk van het leven in de bodem, terwijl ons huidige landgebruik en klimaatverandering een negatieve invloed erop hebben”, vertelt bodemonderzoeker en mede-samensteller Wim van der Putten. “Dit rapport geeft aan waar het bodemleven achteruitgaat, hoe dat wordt veroorzaakt en wat we ertegen kunnen doen. Wereldwijd zijn er allerlei initiatieven om bodem te herstellen en in Nederland lopen we voorop in dit onderzoek. Toch staan de Nederlandse bodems ook sterk onder druk. Onze landbouwgronden zijn zeer productief als je kijkt naar de opbrengst van landbouwgewassen, maar dat gaat ten koste van andere functies die de bodem levert: schone lucht, schoon drinkwater, vasthouden van broeikasgassen. En dan hebben we ook nog de stikstofproblematiek, PFAS, microplastics en ga zo maar door.” Daarvoor biedt dit rapport de eerste kennis voor iedereen.
- Onderzoek naar biodiversiteit bodem & insecten in de Maasheggen, het enige UNESCO Biosfeergebied van Nederland.
- Personal Page Wim van der Putten.
- Het IJkcentrum voor de Bodem is net geopend! Het maakt de vergelijking van het bodemleven mogelijk voor verschillende typen bodem en bodembeheer, en adviseert zo over het duurzaam herstel van de levende bodem: Ijkcentrumbodem.nl.

Tekst: Froukje Rienks, NIOO-KNAW

Beelden: NIOO-KNAW; Theodoor Heijerman, Bodemdierendagen

33 duizend liefhebbers van natuur krijgen het al

GRATIS natuurnieuws per email van Nature Today!

Topbiologen delen hun kennis graag.

Meld je ook aan

Zie ook

- Wat komt er kijken bij 'operatie steenmeel'?
2-feb-2021
- Computertechnologie helpt hout gemakkelijker en nauwkeuriger te identificeren
5-sep-2020
- Vitale bossen in Brabant door bodemverbetering en soortenverbreding
23-mrt-2020
- Bonaire zet mangroves in het zonnetje op Wereld Wetland Dag
31-jan-2020
- Toeristen zetten paradijs op aarde onder druk
30-jan-2020

Laatste berichten

- Hoeveel beschermd natuurgebied heeft Nederland?
26-jun-2021
- De wondere werking van walvispoep en fytoplankton tegen klimaatverandering
26-jun-2021
- Nieuwe vlindersoort als afstudeerstage
26-jun-2021
- Natuurjournaal 26 juni 2021
26-jun-2021
- Perspectief voor natuur door kavelruil Rijnstrangen
25-jun-2021
- 'Wad' minder plastic op Texel
25-jun-2021
- Zalm laat natuurdrift zien in Roode Beek
25-jun-2021
- Natuurjournaal 25 juni 2021
25-jun-2021
- Mijn droom: meer ruimte voor natuur in de stad
24-jun-2021
- Maak de wolvenfilm een succes en doe mee aan exclusieve activiteiten!
24-jun-2021

